

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44720
Nom	Cultura i migració
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	15.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2228 - MIM	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2228 - MIM	2 - Cultura i migració	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
SAHUQUILLO MATEO, PIEDAD MARIA	335 - Teoria de l'Educació

RESUM

Després de la impartició de la primera assignatura, on es dota a l'alumne dels coneixements bàsics, en aquest segon mòdul, es proposa l'anàlisi d'arguments més específics i de temàtiques de creixent actualitat i rellevància en l'estudi de la mobilitat humana. Es tracta d'una assignatura que ampliarà i s'assentarà els coneixements adquirits en l'assignatura anterior, més extensa i general. Es planteja aquí un enfocament dialèctic, aplicat i crític dels coneixements teòrics prèviament adquirits. Així i tot, la matèria, igual que tot el pla d'estudis, està estructurada des d'aspectes més generals fins als més específics. En primer lloc, s'aborden qüestions com el projecte migratori, la memòria, les identitats en les seves diferents transmissions intergeneracionals i el retorn. En un segon moment s'analitzen les repercussions de les migracions en l'estructura familiar, la intervenció en la comunitat juntament a l'anàlisi de la distribució urbana i la seva relació amb les polítiques d'integració en general i especialment en l'àmbit escolar. Finalment s'estudia la migració des del punt de vista de la geografia humana i de les diferents generacions. En tota aquesta assignatura està molt present la perspectiva de gènere.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.
Haver cursat el mòdul anterior.

2228 - MIM

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Al final de l'assignatura l'estudiant haurà assolit:

- a) Capacitat de reflexió i discussió sobre les raons socials i històriques de la migració.
- b) Desenvolupar la seua capacitat analítica per entendre els processos de migració i aculturació.
- c) Fer servir l'anàlisi del procés migratori i d'aculturació (grups, família i individus) i els efectes socials del fenomen migratori des de la doble perspectiva dels països d'origen i dels d'arribada.
- d) Distingir les caracteritzacions de gènere i les dinàmiques de les segones / terceres generacions.
- e) Adquirir un coneixement adequat de les necessitats del col·lectiu immigrant.
- f) Posseir una visió general d'un itinerari de "inserció" adequat. g) Conèixer els recursos existents i les vies d'accés.
- h) Adquisició d'un adequat coneixement del col·lectiu diana i la seua situació real.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Contextos socials i projectes migratoris

Contextos dels països d'origen i possibilitats d'elaboració de projectes migratoris. Projectes migratoris i negociacions familiars. Tipus de projectes i tipus de relacions amb la societats de residència i d'origen. El nexa entre migracions internacionals i desenvolupament.

2. Teories i polítiques comparades sobre la integració dels immigrants

Experiències migratòries i negociacions d'identitat. Diferents models d'aculturació i d'inserció en les societats d'arribada. Anàlisi comparada de polítiques i programes d'inserció de migrants en les societats d'arribada. La família migrant: models i tipologia (família refugiada, família immigrant, família transnacional, família multi-partida). Les polítiques de reunificació familiar en els diferents països. Processos d'adaptació de les famílies que es queden a pàtria.

3. Migració i integració urbana

Efectes de la globalització en els canvis socioeconòmics de la societat; la reorganització social i espacial de les ciutats; la fragmentació de les ciutats; espais de segregació; guetització de les poblacions de diferent origen ètnica. Les desigualtats socials i espacials en les modernes societats; el problema de la integració en el teixit urbà; l'espai urbà com a lloc estratègic de reivindicació social, política, econòmica, cultural. Els models d'integració en les societats multiculturals.

4. Migració i generacions

Nens / es treballadors migrants. Nens migrants no acompanyats. Tracta de nens / es. Instruments internacionals de protecció dels nens / es. Mecanismes de protecció: presentació d'exemples en diferents països. El concepte de segones generacions en la sociologia moderna. Anàlisi comparada de la situació de les segones generacions en diferents països. Les segones generacions que es queden al país d'origen. Les terceres generacions: estudis més recents. Els estudiants internacionals. Ancians com a subjectes actius de les migracions internacionals. Els Ancians com a subjectes passius de les migracions internacionals.

5. Migració i gènere

La migració femenina: anàlisi de l'impacte en les societats d'origen i en les relacions de gènere. Dones immigrants i polítiques socials. El tràfic i explotació sexual: prostitució i migració. Els convenis i les plataformes jurídiques de protecció de les dones migrants. En particular, els programes d'assistència a dones migrants a Espanya i a la Comunitat Valenciana.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	150,00	100
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	75,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
Lectures de material complementari	65,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00	0
TOTAL	375,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. La classe teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut teòric de cada tema. Les classes pràctiques, a través de la il·lustració dels continguts, faciliten l'aprenentatge de l'alumnat en permetre una relació més dinàmica i propera amb els mateixos. No obstant això, també és important la realització de seminaris o altres tasques complementàries proposades pel professorat, com la realització de treballs. Amb aquest tipus de tasques es fomenta el treball autònom o en grup, però també i de manera rellevant, l'adquisició de destreses que fa a la presentació i redacció de temes. Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa l'alumnat en l'elaboració de les activitats complementàries, en particular, i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria, en general. En definitiva, a través de les tutories, que faciliten una relació més propera i directa, el professorat guia l'alumnat en la construcció del seu coneixement.

AVALUACIÓ

Ja que s'avaluen els continguts segons les seves àrees temàtiques s'utilitzaran diferents metodologies d'avaluació: proves objectives, exàmens de preguntes curtes, exàmens de desenvolupament i formulació d'assajos.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Arendt, H. (1982), « Le déclin de l'Etat-Nation et la fin des droits de l'homme » in L'imperialisme, Paris, Fayard.
- Simmel, G. (1979), "Digressions sur l'étranger" in Fritsch P. & Joseph, I. (Ed.), L'école de Chicago: naissance de l'écologie urbaine, Paris, Champ Urbain.
- Sahuquillo, P., Riquelme, V. y Cánovas, P. (2022). Educación, familias e infancia: desafíos y propuestas. Tirant lo Blanch.
- Zhou, Min. 1997 Segmented Assimilation, Issues, Controversies, and Recent Research on the

New Second Generation International Migration Review Vol. 31, Num. 4. Invierno.

Levitt, Peggy y Nina Glick Schiller. 2004 Perspectivas internacionales sobre migracion: conceptualizar la simultaneidad Migracion y Desarrollo # 3. Segundo semestre. (pp. 60-91). Loic Wacquant, 2007, La estigmatización territorial en la edad de la marginalidade avanzada, Usinos 43(3):193-199 (disponible pdf).

Jovelin E., Vivre la discrimination, vivre la différence, In Manuel Boucher (éd.). Discriminations et ethnicisations. Combattre le racisme en Europe, Ed. de l'Aube, 2005

Touraine A., Quest ce que la démocratie ? Ed. Le livre de poche. Biblio essai, 1994.